

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny dla klasy 6 szkoły podstawowej

zagadnienia	ocena dopuszczająca Uczeń:	ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	ocena celująca Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe: wiersz	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego • wyjaśnia pojęcie: <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze, anafora, motto, apostrofa, środki stylistyczne (poetyckie)</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu • wymienia etapy, na które można podzielić <i>Koncert Wojckiego</i> • omawia sytuację liryczną	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu • interpretuje wiersz • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • podejmuje dyskusję na temat poruszony w utworze (sytuacja ludzi starych, zagrożenia, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii, wartości nadających życiu sens itp.) • omawia inne teksty kultury prezentujące przedstawiony problem
Kształcenie literackie i kulturowe: Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia moral w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
Kształcenie literackie i kulturowe: Aleksander Fredro - bajki	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce • redaguje bajkę

		• podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią			
Kształcenie literackie i kulturowe: proza	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>stereotyp, akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator, związek frazeologiczny narrator, powieść, świat przedstawiony, powieść fantastycznonaukowa, uchodźca, patriotyzm, narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne, powieść detektywistyczna, szyfr, teatr, komiks, fikcja literacka, powieść obyczajowa, pamiętnik, powieść przygodowa, scenariusz filmowy, podtytuł, opowiadanie twórcze</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty • wskazuje funkcję rodzaju narracji • określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń, porównuje • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w tekście • wskazuje elementy fantastyczne i realistyczne, określa ich funkcję w utworze • wskazuje elementy komizmu	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów • interpretuje metaforyczne wypowiedzi bohaterów • określa temat i główną myśl tekstu	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na tematy poruszane w tekstach: tolerancji (np. religijnej) i wyobcowania, stereotypowego postrzegania innych ludzi, sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością, przyczyn wykluczania niektórych osób, priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia itp. • przedstawia wybrany stereotyp, przygotowuje prezentację • przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
Kształcenie literackie i kulturowe: Biblia	• porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i>	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych • odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	• porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>raj</i>, <i>Eden</i>, <i>związek frazeologiczny</i> • wymienia motywy biblijne obecne w kulturze • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>przypowieść</i>, <i>talent</i>	• odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego • omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii • wskazuje w tekście cechy gatunkowe • omawia sposób, w jaki fragmenty tekstu odnoszą się do Biblii	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu i fragmencie • wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie oraz znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści • formułuje przesłanie przypowieści	• odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń • wyraża własny sąd o tekście • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisburyskiego • przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami oraz na tematy poruszane w przypowieściach • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
Kształcenie literackie i kulturowe: mity	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit</i>, <i>mitologia</i>, <i>Tartar</i> Leopold Staff, <i>Odys</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego • wymienia najważniejsze postacie z mitologii • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit</i>, <i>mitologia</i>, <i>Olimp</i>, <i>Prometeusz</i>, <i>Zeus</i>	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa tematykę mitu • wskazuje cechy mitu w podanym fragmencie Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne • opisuje najważniejsze postacie z mitologii • charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • określa problematykę mitu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza • wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy mitologiczne • określa problematykę fragmentu	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach Leopold Staff, <i>Odys</i> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór • omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa • przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich

		• wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst		
Pisanie form wypowiedzi: - charakterystyka	• wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	• odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	• tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	• tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów	• tworzy charakterystykę wybranego bohatera zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną
Pisanie form wypowiedzi: opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji i dzieła sztuki	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych • wyjaśnia pojęcia: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> • wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki	• przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych • omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • opisuje emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach	• redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych • redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach	• redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów • redaguje dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem • przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy arcyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość	• tworzy opis zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną
Pisanie form wypowiedzi: - opis obrazu	• opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• omawia funkcję tła • wskazuje problem przedstawiony na obrazie	• interpretuje fakt umieszczenia na obrazie znaczących elementów • formułuje problem przedstawiony na obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie

	• nazywa barwy użyte przez malarza	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę • uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
Pisanie form wypowiedzi: - wypowiedź o charakterze argumentacyjnym	• wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	• formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu • formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	• formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	• rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczy w dyskusji • tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	• aktywnie uczestniczy w dyskusji, w sposób przemyślany i logiczny posługując się właściwymi argumentami • tworzy krótkie wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym na zadany temat
Pisanie form wypowiedzi: - list oficjalny	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	• pisze list zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się dobrze dobranymi argumentami oraz poprawną polszczyzną
Pisanie form wypowiedzi - opowiadanie twórcze na podstawie baśni, legendy, mitu, przypowieści	• definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą • definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu • proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	• wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające • tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego • redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	• redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające • tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• tworzy opowiadanie zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną

	• zdefiniuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	• proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści		• redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	
Kształcenie literackie i kulturowe: artykuł	• relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>artykuł, e-higienia, fonoholizm</i>	• określa temat i główną myśl tekstu • wymienia cechy artykułu prasowego	• wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie • określa główną myśl tekstu • odróżnia wskazane informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• odróżnia informacje o faktach od opinii • wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na tematy aktualne poruszane w artykule, np. sposobu traktowania zwierząt przez ludzi, różnic w odbiorze rzeczywistości, wpływu cywilizacji na człowieka i świat
Samokształcenie, korzystanie ze słowników	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich • odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny • wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• przy redagowaniu tekstów korzysta ze słownika terminów literackich • wyszukuje w słowniku potrzebne informacje • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	• określa swoistość definicji słownikowych • wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów • uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	• krytycznie ocenia pozyskane informacje • przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	• swobodnie korzysta z różnych źródeł informacji
Nauka o języku: odmienne części mowy	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy • wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> • wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie,</i>	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy • tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych • wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście • stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście • wymienia sytuacje, w których używa się strony	• swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

	<i>czasowniki</i> <i>nieprzechodnie</i> • wyjaśnia pojęcie: <i>bezokolicznik</i> • wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście • wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną • wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników • używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych • tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	biernej i wyjaśnia dlaczego • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście • używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	
Nauka o języku: nieodmienne części mowy	• wymienia nieodmienne części mowy • wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i>	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych • wymienia cechy nieodmiennych części mowy: <i>wykrzyknika i partykuły</i> • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	• tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście • wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	• używa przysłówek w tekście • posługuje się przymkami i spójnikami w tekście • używa partykuł i wykrzykników w tekście	• swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

Nauka o języku: ortografia	• relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i> • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> • wymienia zasady pisowni <i>ó</i> i <i>u</i>, <i>rz</i> i <i>ż</i> oraz <i>ch</i> i <i>h</i>	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	• wskazuje właściwe formy wyrazów • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach • podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa	• tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście • tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z <i>ó</i>, <i>u</i>, <i>rz</i>, <i>ż</i>, <i>ch</i>, <i>h</i>	swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosując wiedzę w praktyce
Nauka o języku: interpunkcja	• relacjonuje zasady używania dwukropka • wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • wymienia zasady pisowni <i>q</i>, <i>ę</i> oraz <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i> • wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym • relacjonuje zasady używania nawiasu • wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	• wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropkę • wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik • zapisuje prawnie podane wyrazy • uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach • w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek • wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy • wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	• uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach • rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście • uzasadnia pisownię podanych słów • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów • koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji • uzupełnia podany tekst o nawiasy • uzupełnia podany tekst średnikami	• stosuje dwukropkę we własnych tekstach • tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne • tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą • tworzy tekst z użyciem poprawnych form • tworzy teksty poprawnie stosując przecinki • redaguje tekst z użyciem nawiasów • układa tekst z zastosowaniem średników	swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosując wiedzę w praktyce
Sztuka posługiwania się językiem: perswazja, opinia, poprawność językowa	• wylicza rodzaje perswazji • definiuje perswazję • posługuje się terminami i pojęciami: <i>wyrażanie oczekiwań (perswazja)</i>,	• charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji • wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich –	• przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby • wskazuje różnice pomiędzy językiem	• formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań • posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	• formułuje wypowiedź perswazyjną na zadany temat, prezentuje różne sposoby wyrażania oczekiwań

	- wymienia cechy języka potocznego - wymienia elementy składające się na etykietę językową	nieoficjalnej odmiany języka	mówionym a językiem pisanym		
Nauka o języku: wypowiedzenie a zdanie	- przedstawia podział wypowiedzeń - wymienia rodzaje związków wyrazowych - wymienia części zdania	- wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach - przekształca równoważniki zdań w zdania - definiuje rodzaje związków wyrazowych - charakteryzuje poszczególne części zdania	- łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone - w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe - wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu - wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części	- zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte - klasyfikuje związki wyrazowe - przekształca zdania tak, aby zastosuje inny rodzaj podmiotu	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce
Nauka o języku: zdanie złożone	- definiuje zdanie złożone - wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie - wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych - posługuje się terminami i pojęciami: <i>zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdania złożone współrzędnie (łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)</i>	- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie - rozpoznaje zdania złożone współrzędnie - rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie	- nazywa rodzaje zdań złożonych - tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie	wykonuje wykresy zdań	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce
Nauka o języku: fonetyka	- odróżnia głoski od liter - dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski - wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych	- definiuje głoski, sylaby i litery - wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach	- odróżnia spółgłoski miękkie od twardych - odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	- wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę - wskazuje głoski dźwięczne i	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

	- wymienia cechy głosek ustnych i nosowych - wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca - definiuje słowo: <i>intonacja</i> - posługuje się terminami i pojęciami: <i>głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery i, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania, zasady intonacji)</i>	- wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach - identyfikować akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	wskazuje akcent w podanych wyrazach	bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście czyta podany tekst poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	Czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego.	Czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje świat przedstawiony.	Czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki.	Czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami.	Chętnie czyta i zna wiele tekstów spoza listy lektur.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Opis wymagań na poszczególne oceny:

Ocena celująca

- praca ucznia jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność,
- uczeń odznacza się kulturą języka w przekazywaniu wiadomości,
- uczeń jest finalistą lub laureatem olimpiady polonistycznej,
- na lekcjach uczeń prezentuje swoją samodzielną, oryginalną i twórczą pracę (referat, prezentacja multimedialna)

- zawsze jest aktywny i chętnie podejmuje się zadań dodatkowych (konkursy, przedstawienia, samodzielne przygotowanie pomocy dydaktycznych).

Ocena bardzo dobra

- całkowite opanowanie wymagań edukacyjnych,
- uczeń powinien nie tylko wykazywać się dużą wiedzą, ale też potrafić samodzielnie wyciągać wnioski i odznaczać się kulturą języka,
- czytanie wszystkich lektur,
- uczeń zawsze jest aktywny na lekcji.

Ocena dobra

- spełnienie wymagań edukacyjnych nie jest pełne, ale nie przewiduje się kłopotów w opanowaniu kolejnych treści kształcenia,
- czytanie wszystkich obowiązkowych lektur,
- bezproblemowe wypowiadanie się na dowolne tematy,
- uczeń często jest aktywny na lekcjach.

Ocena dostateczna

- uczeń spełnił jedynie podstawowe wymagania edukacyjne i może mieć trudności w opanowaniu dalszych treści kształcenia,
- uczeń powinien czytać utwory ze zrozumieniem i dostrzegać najprostsze związki przyczynowo – skutkowe,

Ocena dopuszczająca

- uczeń powinien opanować minimum zakresu treści kształcenia niezbędnych w dalszym nauczaniu.

Ocena niedostateczna

- uczeń nie opanował minimum zakresu treści kształcenia.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

Uczniowie będą oceniani za: odpowiedzi ustne , prace klasowe, prace pisemne (redagowanie określonych form wypowiedzi – w klasie), sprawdziany, kartkówki, dyktanda oraz znajomość zasad ortograficznych, pracę na lekcji/aktywność, pracę w grupie, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, samodzielne wykonywanie zadań , czytanie i znajomość lektur, prowadzenie zeszytu lektur, czytanie głośne i ciche ze zrozumieniem, recytacje, projekty.

Po skończeniu działu programowego przeprowadza się pisemną pracę klasową w terminie, o którym uczniowie są tydzień wcześniej poinformowani. Jest to najważniejsza ocena. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w terminie dwóch tygodni. Pozostałe oceny z pracy klasowej można również poprawić (w terminie dwóch tygodni). Kartkówki obejmujące ostatnie lekcje nie muszą być zapowiedziane. Wszystkie zaległości należy uzupełnić.

Uczeń nieobecny na lekcjach, sprawdzianie ma obowiązek nadrobić zaległości:

- do 3 dni nieobecności - na bieżąco,
- do 1 tygodnia nieobecności - w ciągu następnego tygodnia,
- w przypadku dłuższej nieobecności - uczeń uzgadnia z nauczycielem sposób i termin uzupełnienia zaległości.

Uczeń nieobecny w szkole:

- do 1 tygodnia (nieobecność usprawiedliwiona) ma obowiązek napisania zaległej pracy klasowej w terminie do 2 tygodni od momentu poinformowania go o zaległym sprawdzianie.

Lektury obowiązkowe:

1. Ignacy Krasicki - wybrane bajki
2. John Ronald Reuel Tolkien „Hobbit, czyli tam i z powrotem”
3. Wybrane mity greckie
4. Biblia: stworzenie świata i człowieka
5. wybrane wiersze Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Anny Kamieńskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne.

Lektury uzupełniające klasy 4-6 (co najmniej dwie pozycje w każdym roku szkolnym, do wyboru nauczyciela):

Adam Bahdaj, Kapelusz za 100 tysięcy

Marcin Koziół, Skrzynia Władcy Piorunów

Miron Białoszewski, Pamiętnik z powstania warszawskiego (fragmenty)

Justyna Bednarek, Dom nr 5

Paweł Beręsewicz, Wszystkie lajki Marczuka

Frances Hodgson Burnett, Tajemniczy ogród lub inna powieść

Lewis Carroll, Alicja w Krainie Czarów

Agatha Christie, wybrana powieść kryminalna

Carlo Collodi, Pinokio

Lloyd Cassel Douglas, Wielki Rybak

Aleksander Dumas, Trzej muszkieterowie

Arkady Fiedler, Dywizjon 303

John Flanagan, Zwiadowcy. Księga 1. Ruiny Gorlanu

Olaf Fritsche, Skarb Troi

Ernest Hemingway, Stary człowiek i morze

Emilia Kiereś, Rzeka

Joseph Rudyard Kipling, Księga dżungli

Janusz Korczak, Król Maciuś Pierwszy, Bankructwo małego Dżeka

Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi

Barbara Kosmowska, Połączana rybka

Barbara Kosmowska, Paweł Beręsewicz i inni, Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach

Zofia Kossak-Szczucka, Bursztyny (wybrane opowiadanie), Topsy i Lupus
Selma Lagerlöf, Cudowna podróż
Karolina Lanckorońska, Wspomnienia wojenne 22 IX 1939–5 IV 1945 (fragmenty)
Stanisław Lem, Cyberiada (fragmenty)
Bolesław Leśmian, Klechdy sezamowe
Kornel Makuszyński, wybrana powieść
Andrzej Maleszka, Magiczne drzewo
Alan Aleksander Milne, Kubuś Puchatek
Lucy Maud Montgomery, Ania z Zielonego Wzgórza
Małgorzata Musierowicz, wybrana powieść
Ewa Nowak, Pajęczek na rowerze
Edmund Niziurski, Sposób na Alcybiadesa
Sat-Okh, Biały Mustang
Longin Jan Okoń, Tecumseh
Raquel Jaramillo Palacio, Cudowny chłopak
Katherine Paterson, Most do Terabithii
Sara Pennypacker, Pax
Jacek Podsiadło, Czerwona kartka dla Sprężyny
Bolesław Prus, Katarynka, Placówka, Zemsta
Rick Riordan, Percy Jackson i bogowie olimpijscy
Henryk Sienkiewicz, Janko Muzykant, Krzyżacy, Sąd Ozyrysa, W pustyni i w puszczy
Eric-Emmanuel Schmitt, Oskar i pani Róża
Nicolas Sparks, Jesienna miłość
Marcin Szczygielski, Teatr Niewidzialnych Dzieci, Arka czasu
Alfred Szklarski, wybrana powieść
Mark Twain, Przygody Tomka Sawyera
Melchior Wańkowicz, Bitwa o Monte Cassino (fragmenty), Ziele na kraterze
Danuta Wawilow, Natalia Usenko, Wierzbowa 13. Opowieści z Wierzbowej 13
Louis de Wohl, Posłaniec króla
Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Stan splątania
Marcus Zusak, Złodziejka książek
wybrane pozycje z serii Nazywam się... (np. Mikołaj wybrane pozycje z serii Nazywam się... (np. Mikołaj Kopernik, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Jan Paweł II i inni)
inne utwory literackie i teksty kultury, w tym wiersze poetów współczesnych i reportaże